

ВИНАРСКО-ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ

ВѢСТНИКЪ

Редактира се отъ редакционно-административния комитетъ, състоящъ отъ: Хр. С. Георгиевъ, управитель на Княжескитѣ лозя и изби въ гр. Евксиноградъ, Д. Торомановъ, А. Гечевъ и К. Илиевъ, учители при Плѣвентското Държавно Винарско-Земледѣлческо училище, М. Чукчуковъ и К. Малковъ, учители при Русенското Държавно Земледѣлческо училище.

„Винарско-Земледѣлчески Вѣстникъ“ излиза два пжти въ мѣсеца: на 1 и 15 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраща до редакцията въ гр. Плѣвентъ.

Необнародвани ръкописи, по желанието на авторитѣ имъ се върщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 20 ст. на редъ.

 На всичкитѣ ученици се отстъпва за 3 лева годишно.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Какви нови изслѣдвания сж направени съ отговаряющитѣ сортове американски лози, като подложки въ отношение къмъ почвеннитѣ условия? 2) Какъ и кога трѣбва да извършимъ рѣзанието на болнитѣ отъ минжлата година лози; 3) Житна реколта въ цѣлия свѣтъ прѣвъ 1897 год.; 4) Разни; 5) Обявления; 6) Новъ.

Какви нови изслѣдвания сж направени съ отговаряющитѣ сортове Американски лози, като подложки въ отношение къмъ почвеннитѣ условия?

Резератъ държанъ отъ Францъ Коберъ въ VI Австрийски лозарски конгресъ въ Триестъ. (Извлечение.)

До сега се е считало за вѣрно, че американскитѣ лози немогатъ да растятъ въ почви, които съдържатъ варъ, вслѣдствие, на което лозаритѣ сж били принудени да даватъ прѣстъ отъ нивитѣ за анализиране, та спорѣдъ степента на варъта въ нея да се прѣпорѣча и съотвѣтствующий сортъ американска лоза като подложка.

За анализиране на прѣстъта съ цѣль да се узнае приблизителното количество на варъта, се употребява апарата на **Бернарда** (подробно описание на този апаратъ ще намѣрите въ списание „Орало“ год. IV).

Практиката сега ни показва, че не е достатъчно при избора на подложения сортъ да обръщаме внимание само върху процентното съдържание на варъта въ почвата, ами е необходимо при това да вземеме въ съображение още нѣкой други моменти. На първо мѣсто стои да се проучи: въ какво състояние и какъ е разпрѣдѣлена варъта въ почвата. Намъ сж доказали много примѣри, че американскитѣ лози растятъ толкози по-лошо, колкото варъта въ почвата е по-дребна. Достатъчно е да има въ почвата много по-малкъ 0% варъ въ дребно състояние, отъ колкото въ едро — та да бѣде причина за пожълтяванието (хлорозизиранieto) подложений сортъ. Напротивъ, почви, които съдържатъ варъ въ форма на едри камачета се

указватъ за добро становище даже и за най-чувствителнитѣ сортове лози, какъвто е напр. сорта „Рипариа“.

Отъ голѣма важностъ е по нататъкъ да се знае, дали варъта въ почвата е въ форма на кристализирани камани или е въ аморфно състояние. Въ първиятъ случай варъта е по-малко вредна, отъ колкото въ вторий.

По нататъкъ. Варъта дѣйствува много силно върху живота на американскитѣ лози, ако почвата има непропускаема подпочва. Много примѣри отъ практиката сж ни показали, че непропускаемитѣ почви и при най-малкото съдържание на варъ не сж добри за отгледванието на голѣма частъ сортове американски лози; колкото почвата е по-пропускаема, толкози тя може да съдържа повече варъ безъ да бѣде вредна за тяхъ.

Освѣнъ варъта лошо дѣйствува върху живота на американскитѣ лози — водата, а особенно рѣзко се забѣлѣзва това неблагоприятно дѣйствие върху „Рипариа“ и „Рупестрисъ монтикола“. Ако варъта въ почвата е растопима въ водата то тя увеличава лошото влияние върху живота на подложкитѣ, а особенно свързва дѣйствието на коренитѣ имъ. Голѣмото количество вода въ почвата я прави студена, което обстоятелство ограничава дѣйствието на коренитѣ.

Отъ всичко до тукъ казано се вижда, че при избиранieto на съотвѣтствующа подложка за извѣстна нива трѣбва да се обърне внимание на варъта и пропускаемостта на почвата.

Отъ заключението на Г. Коберъ, което има и най-съществено значение на нашитѣ лозари е слѣдующето:

На въпроса: „какви нови изследвания сж направени съ отговаряющитѣ сортове американски лози като подложки въ отношение къмъ почвенитѣ условия“? може да се отговори, че:

1) Рипария се отгледва съ най-добъръ успѣхъ въ богатитѣ на храна почви, които съдържатъ въ малко количество варъ и които иматъ пропускаема подорница. Особено тази лоза расте добръ въ желѣзо-съдържащитѣ, кафяви, пѣсчливи почви, които съдържатъ глина. Тя е много чувствителна въ почви, които съдържатъ въ голѣмо количество варъ, а така сжщо мжчно или никакъ не расте въ почви, които съдържатъ много вода.

2) Солонисъ расте слабо въ слабитѣ, богатитѣ на варъ и въ мокритѣ почви, въ които Рипария страда отъ хлорозисъ. Изглежда, че този сортъ е единъ отъ най-отговаряющитѣ като подложка, за сѣвернитѣ провинции. Тя успѣва, въ почви съдържащи срѣдно 50 % въглеливо вариана соль. Американската лоза Солонисъ се вкоренява много мжчно и благородното клонче не може да се лови (да зараста) така лесно, както на Рипария; тя така сжщо не показва никакво сродство къмъ европейскитѣ сортове лози, както това се срѣща съ другитѣ американски лози. Срѣщу топлината лозата Солонисъ е чувствителна.

Рупестрисъ монтикола. До сегашнитѣ изследвания по отгледването на тази лоза сж указвали, че тя расте най-добръ въ южнитѣ мѣстности.

Рупестрисъ монтикола се е указвала отъ досегашнитѣ изследвания, кѣто една отъ най-подходящитѣ сортове американски лози за южнитѣ винарски окрѣзи. Тя расте въ горѣщи, сухи почви, които съдържатъ даже до 50 % въглеливо вариана соль. Американската лоза „Рупестрисъ монтикола“ е много чувствителна въ мокритѣ и студени почви, гдѣто освѣнъ, че пожелтява, ами и прѣчкитѣ ѝ немогатъ достатъчно да узрѣватъ. Прѣчкитѣ отъ тази лоза се вкореняватъ много лесно, а така сжщо и ашламитѣ се прѣхващатъ добръ.

Какъ и кога трѣбва да извършимъ рѣзанието на болнитѣ отъ минжлата година лозя.

(Сжщеврѣменно отговоръ на П. Атанасовъ отъ гр. Т. Пазарджикъ).

Прѣда да почнемъ отговора на горнитѣ въпроси, ний ще кажемъ, за обяснение на г. Атанасовъ и на г-да читателитѣ, нѣколко думи изобщо за постражданieto на лозята отъ болѣститѣ: **антрагноза** (чернилка — кюллеме) и **пераноспора**, която нашитѣ лозари прѣкарватъ съ общото име **мана**. Поводъ за тѣзи прѣдварителни бѣдѣжки ни дава и писмото на г-нъ Атанасова, което по-долу напечатваме, за да знайтъ г. г. читателитѣ въ що се състоитъ тѣзи забѣдѣжки. Ето писмото:

Г-не Редакторе,

Притворени при настоящето си ви испращамъ 3 лева и 25 ст. — Стойността на една книга. „Ръководство по лозар-

ството“ съ пощенскитѣ разноси. молиж да ми ѝ пратите, защото имамъ отъ неж голѣма нужда. Нашитѣ лозя тукъ тази година сж съвсѣмъ поврѣдени. Прѣчкитѣ, а особено очитѣ по тѣхъ сж много сухи въ лозяга на равнитѣ и ниски мѣста, а полусухи въ лозяга на високитѣ. — Поврѣдиха се още прѣзъ лѣтото, а дали не ще се поврѣдѣтъ още повече прѣзъ зимата не ни е извѣстно.

Молиж да ми явите отъ каква фабрика да си испиша една машина прѣскачка, съ която да прѣскамъ филизитѣ съ растворъ отъ Бордолезовата чорба, тѣй като съмъ се убѣдилъ, че безъ него прѣскание лозята ни не ще ги бѣде, защото прѣзъ лѣтото освѣнъ гдѣто имъ слѣтѣха листата и гроздето, но отгорѣ падна и басара (кюллеме го казватъ по нашенско) и направи прѣчкитѣ, каго че сж опалвани на огъня — до толкова сж почернели. Много ни се вижда чудно защо на прѣчкитѣ отдолу до 5 — 6 очи сж сухи, а на горѣ здрави? За всѣчко ако имате възможность покажете ни причинитѣ, а освѣнъ това явете ни, какъ трѣбва да извършимъ на пролѣтъ рѣзанието.

Съ Поздравление: Пейчо Атанасовъ.

Въ брой 9-ий отъ настоящий вѣстникъ е описана болѣстѣта антрагноза (чернилка — сипаница), а въ брой 18-ий отъ сжщия е описана болѣстѣта пераноспора. Тукъ ще срѣшнитѣ причинитѣ и начинитѣ на появяванието имъ, та много отъ въпроситѣ ще ви бѣдѣтъ уяснени, поради което ний ще ви отговоримъ тукъ, г-нъ Атанасовъ, съвсѣмъ на кратко. Вашитѣ лозя прѣзъ минжлата година сж биле заразени едновременно и отъ двѣтъ горни болѣсти. Неможе само да се каже коя е била по-силно нападнала. Щомъ прѣчкитѣ сж черни, (като опалвани), то може да се заключи, че болѣстѣта антрагноза, въ формата си чернилка (*Sphaeceloma ampelinum*) е била доста силна. Отъ тази болѣсть пострадаватъ пъчкитѣ, листата, прѣчкитѣ и гроздето, което прѣдставлява нападнахта отъ тази болѣсть лѣторастъ съ грозде и пр. Отъ неж могатъ да олетятъ листата и гроздето, но когато е нападнала извънредно силно, въ такъвъ случай прѣчкитѣ почерняватъ съвсѣмъ и образуватъ вдлбнати пятна, а друго яче само почерняватъ (слабо почерняватъ) като прѣпърлени на огънъ.

Въ вашитѣ лозя пераноспората е била още по-силна. Искъванието само на долнитѣ пъчки, раното олитание на листата, образуванието на нови неповрѣдени лѣторасты съ зелени листа развити пъчки, може да даде да се заключи, че пераноспората е била по-силна и тя е причинила главната поврѣда.

Както антрагнозата (чернилката) тѣй и пераноспората нападатъ всѣкога по-силно лозята въ равнинитѣ и нискитѣ —, отъ колкото тѣзи на високитѣ мѣста. По тази причина нѣкои отъ лозята въ подобни мѣстности сж пострадали само на половина.

Причината гдѣто долнитѣ пъчки по прѣчкитѣ сж изгорели повече отъ горнитѣ е, че болѣстѣта е почнѣла да намалява къмъ края на лѣтото, (по причина, че влагата е попристанѣла, или по причина че горѣщаната се е увеличила много и др.), та не е могла да нападне новообразуванитѣ филизи (лѣторасты) тѣй силно, щото да имъ поврѣди. Долу лозата е здрава. Коренитѣ испращатъ постоянно изобилна храна, а нѣма кой да я употребява, тѣй като надземнитѣ части сж болни — унищожени. Въ такъвъ случай при неж появяванието на нови лѣторасты се явява като необходимо, тѣй като тя (лозата) много сили да за-

пазва живота си. Новообразуваните части успяват да заживнат и узрѣятъ, като даватъ по този начинъ здрава прѣчка и развити зрѣли пжпки

Дали ще се поврѣждатъ прѣчките, пжпките и др., още повече прѣзъ текущата зима, отъ сега не може да се каже, защото зависи отъ много обстоятелства; обаче вѣроятността да се поврѣждатъ сега е по-голяма, отъ колкото друга година, или отъ колкото ако бѣше нападната само отъ болѣстѣта антракноза. Въ всѣкой случай може да се надяваме, че поне нѣкои отъ горните добри развити пжпки ще останатъ здрави, ще дадатъ добъръ материалъ за подрѣзване на пролѣтъ и стига рѣзанието да бѣде извършено спорѣдъ създадената нужда, ний ще имаме достатъченъ плодъ. Рѣзанието на лозята тази година трѣбва да стане много острожно — внимателно, защото рѣзанитѣ по-обикновенний начинъ лозя ще дадатъ съвсѣмъ малко или никакъвъ плодъ. Причината за промѣнение подрѣзката и внимаване на врѣмето се създаде отъ болнамото състояние на лозитѣ, (състояние) което изисква едновременно двѣ, несъвмѣстими при рѣзанието нѣща.

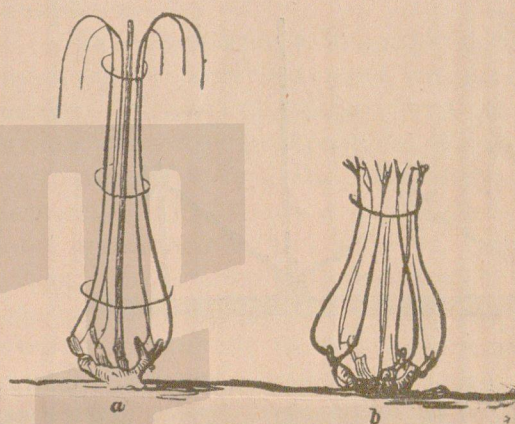
За да се предпазятъ лозята отъ нападанието на болѣстѣта антракноза, а отчасти и отъ пераноспората за прѣзъ бѣдната година, изисква се много рано рѣзание, даже за предпочитание е есенното, като полученитѣ прѣчки се събератъ на купъ и изгорятъ на мѣсто, или се събиратъ и занасятъ дома за изгаряние прѣзъ зимата. Вънъ отъ това въ подобни случаи се прѣпорѣчва наскоро рѣзание. Отъ друга страна пжкъ правилата за рѣзание на лозя, които не сж дали минжлата година плодъ и при такива, които иматъ поврѣдени пжпки, гласятъ: че трѣбва да се рѣже височко и да се чака късно, когато пжпките почнатъ да се развиватъ, та да порѣжемъ тѣзи, които сж здрави и ще се развиватъ. Тѣзи двѣ нѣща, както всѣки вижда, си много противорѣчатъ.

Ако порѣжимъ прѣзъ есенъта, или рано на пролѣтъ, ний ще постигнемъ двѣ нѣща: 1) лозята ни ще се усилятъ, понеже е намѣрено, че ранното рѣзание предпазва плаканието и усиља лозитѣ и 2) ще предпазимъ, въ голѣмъ размѣръ, нападанието още отъ рано на болѣститѣ. Но въ отношение на плода отъ рѣзанието въ казанитѣ врѣмена по обикновенний начинъ лозята ще дадатъ съвсѣмъ лоши резултати, тъй като въ подобни случаи оставенитѣ долни пжпки покарватъ слабо или никакъ. По тази причина ний не ще имаме реколтата и за идущата година, а това ще отчай много лозари да ги напустнатъ лозята, тъй като тѣ не се обработватъ само за развлечение, а за приходъ. Ако едно лозе не дава приходъ двѣ години на редъ, то не си плаща обработването, макаръ да се знае положително, че идущитѣ 1 — 2 ще бѣдѣтъ много изобилни.

Отъ казаното слѣдва, че рѣзанието ний ще трѣбва да извършимъ тъй, щото лозето да даде поне такава реколта, отъ която да се покриятъ разносикѣ, а не да бѣде като минжлата година. Това не може да се постигне съ рѣзанието по обикновенний начинъ и въ обикновенното врѣме. Но ако вземемъ да рѣжемъ късно на пролѣтъ и тогава нѣма да се получатъ добри резултати за лозето. При него ний ще имаме повече плодъ, защото, безъ да глѣдаме на пжпките, къснорѣзанитѣ лозя даватъ всѣкога повече приходъ, нѣщо кое-

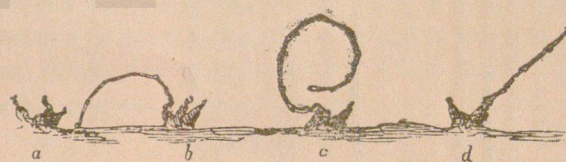
то се знае отъ повечето лозари, а въ този случай гледанието на пжпките се явява като необходимо, защото казахме, че повечето отъ долнитѣ пжпки сж поврѣдени. Обаче съ късното рѣзание ще постигнемъ нѣкои лоши резултати, които не говоримъ за въ негова полза, а именно: 1) ще позволимъ развитието на болѣститѣ още отъ рано; 2) ще отслабимъ лозитѣ, тъй като тѣ ще плачатъ много и ще употребятъ сокъ за развитие на излишни пжпки, които ний при рѣзанието ще трѣбва да отстранимъ и 3) ще разбъркаме много формата на лозитѣ

За отстранение на еднитѣ и другитѣ неудобства, а при това пакъ да получимъ горѣ долу добра реколта, намъ прѣдстои да измѣнимъ само начина на рѣзанието, като оставимъ врѣмето сжщо тъй, както би рѣзали въ добри нормални години. Измѣнението на рѣзанието ще прѣдставимъ наглядно. Имаме напр. едно нерязано лозе съ и безъ подпорки, които ще си прѣдставяваме на фиг. 1.

(Фиг. 1.)

на всѣки языкъ — майка да остане само по една прѣчка — по-долната и тогава тази да отрѣжимъ пакъ на една или двѣ пжпки; така щото лозето ни да прѣдставлява горѣ долу видъ прѣдставенъ отъ лозата а фигура 2.

(Фиг. 2.)

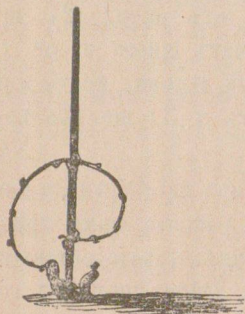
зани лозитѣ, нѣма да дадатъ лѣтораста и плодъ, то реколтата ще е съмнителна. Лозата ще образува напестена други нови лѣтораста, но тѣ ще бѣдѣтъ издѣнки, безплодни, или както ги наричатъ пичове. Сега за да усигоримъ отчасти плодѣтъ, намъ не ни остава нищо друго освѣнъ да оставимъ при всѣка една лоза по една прѣчка съ дължина отъ 8 — 12 пжпки. Рѣзанието се извършва отъ тукъ нататъкъ тъй, както и по горѣ — на чепове (языци — майки), съ по една двѣ пжпки. Дължината на прѣчката, формата и положението ѝ ще зависятъ отъ начина на обработването, отъ мѣстоположението на лозето и отъ силата на лозитѣ. Тѣй напримѣръ, тамъ гдѣто лозята се отглеждатъ безъ подпорки, тогава оставената прѣчка се привива въ видъ на джга и се забива въ земята. Ако е силна (лозата), тогава джгата се прави по-дълга (по-голяма), както ни показва лозата в фигура 2-ра; ако лозитѣ се отглеждатъ съ подпорки, тога-

Гдѣто лозата а ще прѣдставлява подирѣни, некършени лози; а 2-та в — неподирѣни, кършени и вжрзани лози, каквито сж повечето наши лозя. Ако рѣжимъ по обикновенний начинъ трѣбва да изрѣжемъ прѣчките така, щото

Но прѣдъ видъ че долнитѣ пжпки сж повечето поврѣдени и така порѣ-

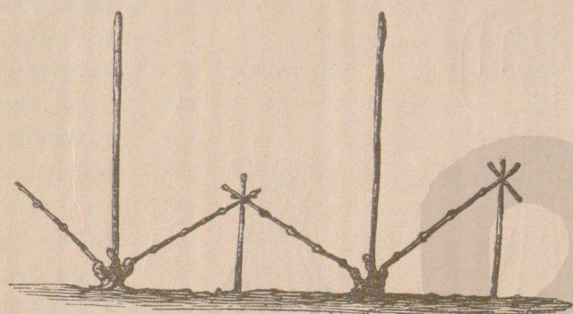
ва оставената пръчка ще се извие (спорѣдъ силата на лозата повече или по малко) въ видъ на половинъ, или цѣла дъга, както е при сѣща фигура. Завързана о колѣтъ, тази ще вземе видъ, както е показано на фиг. 3-та.

(Фиг. 3.)

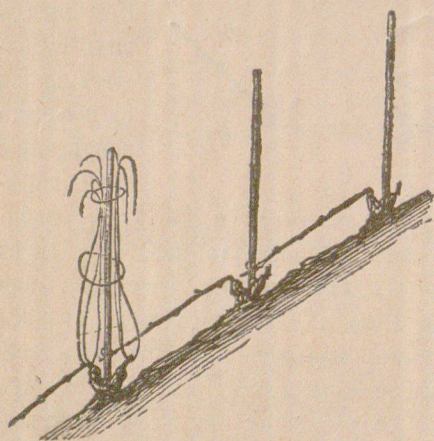
Ако най-послѣ лозята не сѣ подирѣни, но можемъ да употребимъ малки колѣта за подпорка, тогава пръчката се оставя права, обтѣга се на 45° нагорѣ (фиг. 2-ра ∂) и се завързва о колчето.

Ако видимъ, че лозето въпрѣки болѣстѣта е расло силно, или ако си е изобило силнорастяще (буйно), тогава можемъ да оставимъ при всѣка лоза по двѣ пръчки отъ по 6—7 пѣки и да ги прѣвържемъ о забитото въ реда колѣ, както ни показва фиг. 4-та.

(Фиг. 4.)

Подъ сѣщия начинъ се рѣжѣтъ и лозята по наклоненитѣ бапристи мѣста. Тукъ трѣбва да се помни само това, че ако лозитѣ сѣ слаборастящи, то оставената плодна пръчка ще се възвие надолу по течението на бапря, та да падне подъ горизонталната линия, защото въ този случай тя дава възможност и на другитѣ пръчки да се развиватъ добръ — силно фиг. 5-та.

(Фиг. 5.)

Ако лозитѣ сѣ силни, тогава наопаки пръчката се оставя тѣй, щото да се отпрати нагорѣ надъ лозата.

Ако порѣжемъ лозята по единъ отъ послѣднитѣ начини, ний ще можемъ да отбѣгнемъ всички неудобства. Въ този случай можемъ да рѣжемъ рано напролѣтъ и да отстранимъ на врѣме болнитѣ пръчки. Тогава ний отбѣгвахме пла-

канието и съ това се услѣва лозата. Оставената пръчка, която е известна подъ името *плодна*, понеже се избира да бѣде на двѣ годишна майка, най-здрави и се рѣже дълго, то по неж непрѣменно ще покаратъ нѣколко пѣки, които ще дадатъ лѣтораста съ грозде а съ туй се усигорява плода тогава, когато всички други оставени пѣки не покаратъ. Чрѣзъ горнето рѣзание значи ний ще можемъ да получимъ отъ лозата това, което тя може да даде слѣдъ

минжлогодишнитѣ „традания. друго яче, повтаряме, ний не трѣбва да очакваме отъ лозята освѣтъ пакъ лоши, като минжлата година резултати.

Трѣбва да забѣлжимъ, че съ казаното рѣзание не се поврѣжда никакъ лозата. Има лозарски страни (като Германия, Ширія и пр.), които рѣжѣтъ по горний начинъ лозята си всѣка година, а камо ли при такива случаи.

Тѣзи плодни пръчки идущата година трѣбва да ги отрѣжемъ цѣли. Ако искаме на мѣсто тѣхъ можемъ да оставяме друга (пакъ едногодишна), ако ли не искаме, тогава си започваме пакъ обикновенното рѣзание.

Трѣбва да се помни, че оставенитѣ дълги плодни пръчки изискватъ пзмивание (мокрение или прѣсканне) съ синъ камъкъ (20—50 % тѣхъ растворъ), противъ антрагнозата — чернилката.

Колкото се отнася до това, че Вий, г-нѣ Атанасовъ, сте се вече убѣдили, че безъ прѣсканне (цѣрение) лозята не ще можѣтъ, ний не можемъ освѣтъ да Ви похвалимъ, защото има още много наши лозари да отдаватъ това на „Божа работа“. Пераноспората ще си напада вече всѣка година, защото е много усилена Прѣсканото лозе тя ненапада даже, ако съсѣднитѣ му сѣ вече измрѣли отъ болѣстѣта. Съ цѣрението на Вашето лезе. Вий ще дадете добър примѣръ и на другитѣ, които ще се убѣдѣтъ въ сѣщото, но като изгубятъ още една двѣ реколти. Една прѣскачка струва 35—45 лева, а ще ви спасява всѣка година 10—20 пѣти по толкова, толкосъ повече, че се копува не само за една, а за много години.

Прѣди да свѣршимъ горний отговоръ получихме още нѣколко писма за сѣщото нѣщо, особено за прѣскачки, тѣй напр. отъ Сливенъ лозаритѣ питатъ чрѣзъ г. Ненчо С. Костовъ, отъ Сухиндолъ чрѣзъ Вачковъ и др. Въ такъвъ случай ний вземаме грижата за това и канимъ отъ всѣкъдѣ лозаритѣ да се запишѣтъ и явѣтъ колко машини прѣскачки трѣбватъ въ града (селото) имъ. Редакцията отъ своя страна взема грижата да запита и се споразумѣе съ 3—4 фабрики по доставката, цѣнитѣ и отсѣжкитѣ, които ще се направѣтъ и тогава ще обяви това на г. г. лозаритѣ чрѣзъ единъ отъ слѣдующитѣ броеве за свѣденне.

Най-практични и добри за нашитѣ лозари сѣ прѣскачкитѣ отъ системата „Weinlaube“, „Zlernmorel“ и „Austria“. За тѣхъ ще питае и отъ тѣхъ ще испишемъ. Тѣзи по прѣскурантиѣ струватъ 16—19 фиоринта. Нѣматъ мито, само транспортъ, така щото, ако ни направѣтъ 10—20 % отсѣжка, ще ни паднѣтъ не по скѣпи отъ 35—42 лева. Има и по евтини, но ний ще изберемъ най-добритѣ, така че 2—5 лева не важатъ нищо. Ще се испишѣтъ съ испращание до желѣзнопѣтни станции, или паракходни пристанища и то : до Видинъ, Ломъ, Никополъ, Свищовъ, Руссе и Силистра по Дунава и Т. Пазаржикъ, Пловдивъ, Нова Загора, Ямболъ, Бургазъ и Варна съ желѣзницата.

Първото прѣсканне се прѣдприема къмъ края на Май — Юний, до тогава имаме достатѣчно врѣме да изучимъ всичко и да явимъ начина и цѣната на доставката. До това врѣме неще направѣтъ злѣ г. г. лозаритѣ да распорѣдѣтъ за съдружно доставяване на синъ камъкъ, защото често се случва да е малко въ депозититѣ и тогава се про- дава скѣпо; Направо отъ фабричитѣ той има много ниска цѣна.

По добри фирми, които могат да доставят на горнитѣ цѣни — 16 — 19 фиоринта въпроснитѣ прѣскачки сж: „Administration D. Weinlaube“ въ Klosterneuburg при Вие-на; Offo Nofbauer въ Wien — Klosterneuburg; Franz Nechvile (Metallwaren — fabricant) въ Wien, и L. Wechtl, (I Nelferstorferstrasse № 13) въ Wien. Желаетъ прочее, щото нашитѣ лозари да послѣдватъ горнитѣ ни свѣти, за да иматъ идущата и за много още други години пълни бжчви съ вино.

Житна реколта въ цѣлия свѣтъ прѣзъ 1897 година.

Едно отъ най характеристичнитѣ явления въ дневнитѣ врѣмена, е борбата мѣжду отдѣлнитѣ държави въ стопанско отношение. Всѣка една държава произвежда такива продукти, каквито най-добрѣ въ неж се произвеждатъ и всѣка една слѣдъ като задоволи своитѣ нужди съ произведенитѣ продукти, останалата частъ отива за свѣтския пазаръ, кждѣто намира покупатели, защото тамъ се срѣща съ онѣзи, които или малко произвеждатъ, или пъкъ никакъ, а трѣбва да потрѣбаватъ. Най-голѣма е търговията въ това отношение съ житата, които служатъ за храна на челоѣчеството. Цѣната на житата въ главния пазаръ, зависи отъ количеството на производството прѣзъ годината въ цѣлия свѣтъ, а производството пъкъ отъ километрическитѣ условия въ всичкитѣ онѣзи страни, които взематъ участие при производството.

За да може земледѣлецътъ да се избави отъ трудното положение, въ което го поставятъ индустриалцитѣ и търговцитѣ при купуванието отъ него неговитѣ произведения, той трѣбва да се стрѣми да бжде самъ търговецъ и индустриалецъ и то или самъ, или съединенъ задружно съ равнитѣ си. Само по тозъ начинъ и ориентиранъ добрѣ отъ статистиката по положението на свѣтската търговия съ главнитѣ негови продукти, той ще може по-свободно да джха и да остане по за дълго врѣме, като членъ на обществото. Така щото не отъ малка важность за всѣки земледѣлецъ ще бжде да познава всѣка година положението на реколтата въ цѣлия свѣтъ. Ето защо ние заимствуваме отъ Illustrierte Landw. Zeitung една подобна статия и я привеждаме за свѣдение и до нашитѣ земледѣлци.

Въ 1897 год. пшеничената реколта въ цѣлия свѣтъ бѣше значително по-ниска отъ срѣдня и стои много по-ниско отъ тази прѣзъ 1896 год., която се смѣташе за неблагоприятна. За резултатитѣ на това толкосъ неблагоприятно явление сж влияели двѣ главни причини: 1) намалявание на засѣтитѣ пространства и 2) неблагоприятното врѣме. Тѣзи двѣ обстоятелства стожатъ въ еднаква зависимость едно съ друго, защото макаръ че продажнитѣ обстоятелства на житата сж се по-

добрили и трѣбваше да се чака едно увеличение на засѣтитѣ пространства, но врѣмето е побъркало за разработване на съответствующитѣ пространства. По отношение на врѣмето, минжлата година принадлежи къмъ една отъ най-лошитѣ: излишно количество дждъ при твърдѣ ниска температура е задържало тѣй работитѣ, щото е било възможно за разработванието на едно съвсѣмъ малко пространство, а не такова каквото се прѣдполагаше. Прѣзъ зимата снѣжната покривка е била по-голѣма само въ нѣкои държави, като: Германия и Скандинавия, кждѣто е могла да прѣдпази посѣвитѣ отъ измръзване и да достави на почвата едно по-голѣмо количество резервна влага. Въ Австро-Унгария, Балканскитѣ държави, а особено Руссия, зимата бѣше бѣдна на снѣгъ, така щото и тѣй лошитѣ посѣви бѣхж още повече поврѣдени.

Нъ най-важнитѣ поврѣди прѣтърпѣхж посѣвитѣ въ втората половина на вегетационния периодъ. Пролѣгъта дойде почти на всѣкждѣ рано и изложи скоро покаралитѣ сѣидби на послѣ постжпающия мразъ. Въ Руссия особенно на Юго-Истокъ подиръ това е настжпила една суша, която е унищожила всичко това, което зимата е оставила неповрѣдено и се е задържала прѣзъ цѣлото лѣто една висока температура. Тя подѣйствува врѣдно не само за резултатитѣ отъ 1897 год. за зърнени, кореноплодни растения, сѣно и др., нъ и върху зимницата за 1897/98 год., защото не позволяваше сѣението на зимнитѣ посѣви, поради отсжствието на влага. Въ Западна Европа посѣвитѣ сж пострадали отъ дълготрайнитѣ дждове; слѣдъ рнната лжжлива пролѣтъ захванжли силни дждове, които продължавахж прѣзъ лѣтото и докарахж въ краятъ му познатитѣ наводнения. Най-много сж пострадали отъ дждоветѣ въ Европа слѣдующитѣ държави: Франция, Белгия, отчасти Англия, Австро-Унгария и Балканския полуостровъ, Германия, Скандинавскитѣ страни, както и Испания и Португалия сж имали отчасти удовлетворителни, отчасти добри резултати. Сжщо и Съединенитѣ щати принадлежатъ къмъ онѣзи съ по-добро врѣме, макаръ че и тукъ зимнитѣ посѣви, вслѣдствие отсжствието на снѣгъ, сж пострадали, особено въ петъ около Иллинуисъ лжжащи щати. Въ всѣки случай Съединенитѣ държави изгледватъ да сж едничката голѣма държава въ свѣтътъ, която има достатъчно количество излишекъ за експортъ за свѣтския пазаръ.

Онѣзи прѣзморски земи, въ които житата узрѣватъ отъ Декемврий до Февруарий за 1897 година, иматъ една напълно лоша жътва. За Источна Индия отсжствието на есеннитѣ дждове, прѣдсказва една толкосъ неблагоприятна жътва, щото отъ малкитѣ запаси (резерви) отъ минжитѣ двѣ години, едвамъ ще може да се прѣмахне гладътъ. Австралия и Аржентина става вече третя

година, откакъ иматъ неблагоприятни жѣтви; така щото първата трѣбваше не само да се откаже отъ експортъ, а даже да се яви и като купувачка на пазаря за жита.

Въ Аржентина, къдѣто посѣвитѣ много пострадахъ отъ дъждоветѣ и скакълцитѣ, жѣтвата

пакъ прѣвиши мѣстната нужда, така щото тя нѣма да прѣкжне експортната си дѣятелностъ. Нѣ въ всѣки случай тя е толкосъ назадъ, щото не може вече да има едно влияние като регуляторъ на свѣтското тържище.

Настоящия сезонъ на помѣнатитѣ три държави не ще да е еднакво добъръ. Извѣстия върху положението на жѣтвата за сега още нѣма, нѣ въ всѣки случай тя ще бѣде по-благоприятна, отколкото досегашнитѣ три години.

Каква е била продукцията въ послѣднитѣ три години, както на онѣзи държави, които импортиратъ, както и на онѣзи, които експортиратъ жито, вижда се ясно отъ гореизложенитѣ таблици:

Отъ горната таблица се вижда, че цѣлата пшеничена жѣтва отъ 1897 год. съ 160,431,000 центнера е по малка, отъ и така лопната 1896 г. Отъ тази цифра падатъ повече отъ 85 милиона на производоннитѣ държави и повече отъ 75 милиона центнера на нуждающитѣ се държави. Едно чудно намаление сж прѣтърпели Франция и Италия и те първата съ около 47 милиона и втората съ 31 милионъ центнера. Сжщо и отъ продуктивнитѣ страни почти всички сж пострадали, съ исключение на Мала Азия, Канада и Съединенитѣ държави въ Америка, отъ които послѣднитѣ показватъ даже и единъ плюсъ. Напротивъ пѣкъ Русия е пожънжала крѣгло около 43 милиона центнера по-малко и Австро-Унгария около 33 милиона.

За намаление на пшеничената жѣтва причината е, както казахме не само врѣмето, нѣ и ограничание на засѣванитѣ пространства. Това явление може да се забѣлѣжи въ послѣднитѣ години на всѣкъдѣ, къдѣто пшеничената култура може да има какво годѣ значение. До 1896 година то бѣше вслѣдствие нискитѣ цѣни, а отъ тогава вслѣдствие лопнитѣ врѣмenni обстоятелства.

Най-голѣмото намаление на засетото пространство по настоящемъ е въ Источна Индия, Аржентина, Франция, Русия, Румѣния, България, Турция, Гърция, Триполисъ, Италия и Австро-Унгария. Въ Съединенитѣ щати се е намалило пространството за зимницата, а за лѣтницата напротивъ е станжло по-голѣмо. Великобритания въ години, когато житото не си възнаграждаваше трудътъ, сѣмеше малко, а въ послѣднитѣ години значително е разширила производонното пространство за такова.

Качественно пшеницата е много назадъ. Въ всичкитѣ западно Европейски страни и въ Съединенитѣ щати, къдѣто жѣтвата е била измокрена, значително е понижила качеството си. Нѣ въ Русия напротивъ, тамъ къдѣто е било жѣнато въ сухо врѣме пшеницата отъ 1897 год. е била по-добра даже и отъ тази на 1896 год. Исключение отъ това правѣтъ само онѣзи провинции, къдѣто узрѣванието става бърже зърното е било слѣдователно бѣдно.

Държави съ прѣвишающа нужда.	ВЪ ХИЛЯДИ ЦЕНТНЕРА (**)		
	1895	1896	1897
Германия	Ср. *) 58848	Ср. 58771	Ср. 56654
Швеция	— Ср. 2039	Ср. 2510	Ср. 2744
Норвегия	Ср. 714	Ср. 714	Ср. 716
Дания	— Ср. 2478	— Ср. 2777	Ср. 1984
Холандия	Ср. 2439	Ср. 2286	Ср. 2439
Белгия	— Ср. 10046	— Ср. 11433	— Ср. 9146
Англия и Ирл.	— Ср. 20600	— Ср. 31614	Ср. 27706
Франция	— С. 182888	— С. 182544	— Ср. 135003
Португалия	Ср. 3907	— Ср. 2960	— Ср. 4197
Испания	— Ср. 43600	— Ср. 38622	— Ср. 51717
Италия	Ср. 63265	— Ср. 77748	— Ср. 46496
Швейцария	— Ср. 2744	Ср. 2286	Ср. 1981
Гърция	— Ср. 1953	Ср. 2539	— Ср. 1172
Капската земя	Ср. 2539	Ср. 2344	Ср. 1193
Сумма	394060	419148	343908

* *) Единъ центнеръ = 100 фунта = 50 к. гр.

*) Ср. = срѣдно, — Ср. = по-малко отъ срѣдно и — Ср. = повече отъ срѣдно.

Страни съ изменена продукция.	ВЪ ХИЛЯДИ ЦЕНТНЕРА		
	1895	1896	1897
Русия	Ср. 219760	Ср. 219067	— Ср. 176000
Австро-Унгария	Ср. 103381	Ср. 101651	— Ср. 68764
Румѣния	— Ср. 36832	— Ср. 38247	— Ср. 19589
България	— Ср. 22867	— Ср. 24391	— Ср. 16769
Сърбия	— Ср. 4688	— Ср. 4883	— Ср. 3418
Турция	— Ср. 23443	— Ср. 23833	Ср. 18559
Мала Азия	Ср. 39072	Ср. 39072	— Ср. 52747
Персия	Ср. 9768	Ср. 10744	— Ср. 11721
Алжирия	— Ср. 11721	— Ср. 9768	— Ср. 7814
Тунисъ	— Ср. 3907	— Ср. 3516	— Ср. 2539
Египетъ	Ср. 7814	— Ср. 6837	— Ср. 5860
Источна Индия	Ср. 133377	— С. 107662	— Ср. 93001
Съединени щати въ Сѣв. Ам.	Ср. 250965	— С. 229785	С. 255208
Канада	— Ср. 26487	— Ср. 20737	— Ср. 29550
Аржентина	Ср. 35164	— Ср. 25396	— Ср. 19536
Уругвай	Ср. 3907	Ср. 3516	— Ср. 2930
Чили	— Ср. 8791	— Ср. 7814	— Ср. 7814
Австралия	— Ср. 17421	— Ср. 13902	— Ср. 13541
Всичко	959365	890829	805630
Всичко въ двѣтъ групи:	1353425	1309969	1149538

РАЗНИ.

Статията: „какви нови изследвания сж направени съ отговаряющитѣ сортове американски лози, като подложки въ отношение къмъ почвеннитѣ условия?“ обѣма доста доста интересни свѣдения; тѣ сж изоставени само за това, че нѣма да принесжатъ никаква полза на нашитѣ лозари. По право тя трѣбваше да се изпълни съ мѣстни примѣри, но за голѣмо съжаление, такива опити сж считани, навѣрно у насъ за маловажни.

Въ послѣдний си брой в. „Миръ“ съобщава, че вѣщиятъ инициаторъ по сдружаванieto г. Атанасовъ и той е основалъ едно взаимно—спомагателно дружество по системата на Райфайзена въ с. Подуе не при София. Ний се радваме, че Министерството поддържа хора, които мислятъ за благо на земледѣлца, и които до завчера проповѣдвахъ идеята за сдружаванията основани на акционерски начала, а днесъ ги скѣмбинировахъ съ Райфайзеновитѣ дружества подъ разни форми, споредъ мѣстнитѣ икономически условия.

— **ВЪ ДНЕШНИЙ БРОЙ** на вѣстника ни г. г. читателитѣ ни ще срѣцнатъ едно обявление отъ управлението на Евксиноградскитѣ лозя и изби, съ което се явява, че се приематъ на практика ученици отъ мѣстнитѣ земледѣл. и винарско училище.

Ний отъ своя страна, като вземаме подъ внимание, че поради прѣтрупаната теория, ученицитѣ отъ нашитѣ срѣдни училища немогатъ да усвожатъ практиката, която имъ се изисква, като дѣйци по земледѣлието и клоноветѣ му; неможемъ освѣнъ да искажемъ нашата най-сърдечна благодарностъ на Н. Ц. Височество за това му благоволение; толкосъ повече, като знаемъ, че у насъ нѣма нигдѣ тъй добръ уредена изба, заедно съ достатъчно количество лозя, гдѣто нашитѣ ученици би могли да получатъ нужната практика по лозарство и винарство.

Може всѣки да практикува и въ странство, но за това се изисква добра прѣпорѣжка и много разноски и пакъ придобитата тамъ практика остава нѣкакъ си чужда за практиканта, защото като почне да работи, слѣдъ завръщанieto си мѣстнитѣ условия почватъ да му доказватъ друга метода за работението. Ето защо практиката на самото мѣсто при условия еднакви съ бждѣщото поле за работа струватъ много повече отъ тази придобита въ странство.

Като вземаме подъ внимание и обстоятелството, че за управител на лозята и избитѣ е назначенъ извѣстний на лозаро-винаритѣ ни, както и на ученицитѣ ни г. Георгиевъ — бивший Директоръ на Плѣвенското Винарско Земледѣлческо училище, ний неможемъ освѣнъ да припомнимъ свършившитѣ ученици да постѣпятъ тамъ, щомъ мислятъ да се специализиратъ по винарство и лозарство, като въ една година увѣрени сме, тѣ ще уякчатъ всичко минжло на теория, като даже ще разширятъ тази по горнитѣ клонове.

Извѣстно е, че Министерството на Търговията и Земледѣлието се придържа о закона, който изисква 1 — 2 го-

дишна практика. Въ такъвъ случай то ще прѣдпочита за учители въ специално ниспи училища, тѣзи които сж добили подобна (съответствующа) практика. Извѣстно е на всѣкого, че назначений безъ практика учитель, употребява една деѣ години въ самото училище за своя практика и учение послѣ, което вече започва по-умѣло да прѣдава схванжтото на ученицитѣ си.

А като е така, то ще бжде отъ полза за тѣзи, които желажтъ да бждатъ учители въ тѣзи наши училища, както и за тѣзи, които ще ги назначаватъ, ако тази практика бжде прѣдварително придобита подъ ръководство въ едно уредено стопанство. Не ще съмнѣние, че отъ такава практика иматъ по-голѣма нужда тѣзи ученици, които ще мислятъ за бждѣще да се заловжатъ на своя работа, както и тѣзи, които ще желажтъ да постѣпятъ като управители, или помощници на голѣми изби.

Управление

на

ЕВКСИНОГРАДСКИТѢ

Лозя и Изби.

ОБЯВЛЕНИЕ

Управлението на Евксиноградскитѣ лозя и изби съ настоящето си има честь да извѣсти на заинтересованитѣ младежи — свършили нѣкои отъ мѣстнитѣ Земледѣлчески и Винарско училище, че по ходатайството на Г-на Интенданта на Височайшата Цивилна листа, Н. Ц. Височество е далъ височайшето си съизволение да се приематъ за въ бждѣще по 10 ученика на едногодишна практика въ лозята и избитѣ.

Тукъ ученицитѣ ще изучатъ всички работи практически, като ще иматъ възможностъ да ги работятъ сами прѣзъ цѣлата година. Освѣнъ по лозарство и винарство тукъ ще се практикува по овоцарство, пчеларство и бжчварство. Постѣпването за тази година ще бжде отъ 1-й Априль, или 1-й Септемврий. За въ бждѣще всѣкога отъ послѣдний.

На практикантитѣ ще се дава квартира, отопление, освѣтление и 30 лева мѣсечно. Слѣдъ свършването на практиката ще имъ се издаватъ нужнитѣ свидѣтелства.

Желающитѣ да практикуватъ ще се отнесжатъ до управлението на Евксиноградскитѣ лозя и изби най-късно до 15-й Мартъ, като явятъ отъ кога желажтъ да постѣпятъ. Ще се прѣдпочитатъ ученици отъ винарско — лозарски центрове.

Евксиноградъ, Януарий 24-й 1898 год.

Управителъ: Хр. С. Георгиевъ.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 100

Дирекцията на Плѣвенското Държавно винарско Земледѣлческо Училище обявява за знание на г. г. интересующитѣ се, че ще произведе пуб-

личенъ търгъ съ явна конкуренция за продажбата на слѣдующето собствено произведено количество вино, останало не продадено на търгътъ произведенъ на 12 м. м. (обявление отъ сжщата № 1063 отъ 20-й Ноемврий м. г.)

а) *Черно вино:*

Отъ реколтата на 1894 година 8975 литри.

” ” ” 1895 ” 20500 ”

б) *Розово вино:*

Отъ реколтата на 1895 година 20965 литри

Търга ще се произведе на 27 Февруарий т. г. въ 2 часа слѣдъ обѣдъ въ помѣщеніето на Плевенската Окръжна Постоянна Коммиссия.

Всичкото вино се съдържа въ 16 бѣчви отъ срѣдна вмѣстимостъ литри 2500 и наддаването на продажбата ще става по отдѣлно за всѣка бѣчва.

Залогъ за участие въ търга се изисква 5 % отъ първоначалната цѣна 40 ст. на всѣки л. вино.

Подробнитѣ поемни условия могатъ да се видѣтъ всѣки присѣтственъ день въ дирекцията на училището и въ окръжната постоянна коммиссия въ Плевенъ.

г. Плевенъ, 6 Февруарий 1898 година.

Отъ Дирекцията.

Министерство на Търгов. и Земледѣлието.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 7094

Прѣдъ видъ, че наближава врѣме да се вни-са чуждестранно бубено сѣме за прѣдстоящій бубохранителенъ сезонъ, Министерството на Търговията и Земледѣлието, обявява на интересующитѣ се сѣмепроизводители и търговци на бубено сѣме, че абсолютно ще забрани да се продава въ Княжеството всѣко бубено сѣме, което при контролата се окаже, че съдържа единъ само корпюскюль (побринено тѣлце), или пъкъ не отговаря на другитѣ условия, упомянути въ чл. 4-й отъ правилника за прилаганіето на закона за повдиганіето на копринената индустрия.

София, 22 Декемврий 1897 год.

Главенъ Секретаръ: Хр. А. Фетваджиевъ.

„ОРАЛО“

Илюстриранъ вѣстникъ за земледѣлие и стопанство.
Органъ на Българското Земледѣлческо Дружество въ София.

Ще излиза два пѣти въ мѣсеца 1-во и 15-то число.

Годишна прѣдплата 8 лева.

На членовѣтъ на дружеството, учителитѣ и свѣщенници и на всички ученици, войници и земледѣлци „ОРАЛО“ се отстъпва за 5 лева.

Прѣзъ идущата 1898 год. „ОРАЛО“ ще се праща само на прѣдплатившитѣ абонати.

Който запише и внесе прѣдплата за 5 годишни течения едно — шестото — ще получи даромъ

Адресъ: До Редакц.-Административния Комитетъ на „ОРАЛО“, София, улица „Леге“ № 15.

ОТКРИТА ПОДПИСКА НА 1898 ГОДЪ НА ЖУРНАЛЪ

XIV
ГОДЪ ИЗДАНИЯ
1898 г.

НОВЪ

XIV
ГОДЪ ИЗДАНИЯ
1898 г.

иллюстрированный двухнедельный вѣстникъ современной жизни политики, литературы, науки, искусства и прикладныхъ знаний

за 24 рубля

безъ всякой доплаты за пересылку премій, подписчики „НОВИ“ получаютъ въ 1898 году, съ доставкою и пересылкою за границу слѣдующія шесть изданій:

1) ЖУРНАЛЪ Н О В Ъ 24 выпуска въ форматѣ наибольшихъ европейскихъ иллюстрацій	2) Особый иллюстрированный отдѣлъ МОЗАИКА (24 выпуска), составляющій какъ бы самостоятельный журналъ по прикладнымъ знаниямъ, вмѣщающій въ себе 16 рубрикъ.	3) ЖУРНАЛЪ ЛИТЕРАТУРНЫЕ семейные В Е Ч Е Р А (Отдѣлъ для семейнаго чтенія) 12 ежемѣсячныхъ книжечекъ романоу и повѣстей
4) ВОСЕМЬ Переплетенныхъ томовъ полнаго собранія сочиненій И. И. МЕЛЬНИКОВА (Андрея Печерскаго)	5) ЧЕТЫРЕ Переплетенные тома полнаго собранія сочиненій Вл. Ив. Даля (Казака Луганскаго)	6) ДВѢ РОСКОШНО Переплетенныя книги, формата in-folio, „ЖИВОПИСНОЙ РОССИИ“, посвященныя описанію Москвы и Москов. промышленности.

ГODOВАЯ ПОДПИСАНАЯ ЦѢНА за всѣ выше-объявленные издания съ пересылкою за границу. **24 РУБ.**

Согласно почтовымъ правиламъ, за пересылку двухъ книгъ „Живописной Россіи“ уплачивается только до русской границы Дальнѣйшая пересылка, производится за счетъ подписчика, при чемъ плата за нее высчитывается на мѣстѣ назначения по иностранному тарифу почтовому одновременно съ доставленіемъ книгъ. Разсрочка платежа допускается, при чемъ при подпискѣ должно быть внесено не менѣе 6 руб.; остальные же деньги могутъ высылаться по усмотрѣнію подписчика ежемѣсячно, по 3 руб. до уплаты всѣхъ 24 руб. При подпискѣ въ разсрочку бесплатныя преміи высылаются только по уплатѣ всей подписной суммы.

КЪ СВѢДѢНІЮ ГГ. НОВИХЪ ПОДПИСЧИКОВЪ НЕ ПОЛУЧИШИХЪ „НОВИ“ ВЪ 1897 ГОДУ.

Лица, не состоявшія подписчиками „НОВИ“ въ 1897 году и не имѣющія еще первой половины СОЧИНЕНІЙ АНДРЕЯ ПЕЧЕРСКАГО первой половины СОЧИНЕНІЙ В. И. ДАЛЯ, могутъ, подписываясь въ „НОВЪ“ въ 1898 году, получить первые шесть томовъ (т. е. томъ по 6) сочиненій А. Печерскаго и первые шесть томовъ (т. е. томъ по 6) сочиненій В. И. Даля, вмѣсто томовъ, выдаваемыхъ въ году прежнимъ подписчикамъ. Вторая же половина сочиненій, на А. Печерскаго, такъ В. И. Даля, будетъ выдана этимъ новымъ подписчикамъ въ 1899 году, въ чемъ редакция теперь же и принимаетъ передъ ними обязательство.

Новые подписчики на „НОВЪ“ 1898 года, т. е. лица, не бывшія подписчиками на журналъ въ минувшемъ 1897 г., при уплатѣ за 1898 40 рублей, вмѣсто 24 руб., могутъ получить въ 1898 г.

всѣ 14 томовъ полнаго собранія Андрея Печерскаго
всѣ 10 томовъ полнаго собранія сочиненій В. И. Даля

а также и тѣ двѣ переплетенныя книги „Живописной Россіи“, которыя выдавались подписчикамъ въ 1897 году; значить то двухъ книгъ „Живописной Россіи“, они получаютъ чѣ переплетенныя книги этого изданія и, вмѣсто 12 томовъ сочиненій А. Печерскаго и В. И. Даля, 24 тома.

Отъ г. г. болгарскихъ подписчиковъ подписка на „НОВЪ“ принимается у г. Хр. М. Златоустова въ Бургасѣ (Болгарея) и въ главной конторѣ періодическихъ изданій Товарищества М. О. Воловъ въ С. Петербургѣ (Россія) Гостинный дворъ № 21.

Подробныя объявленія высылаются изъ С. Петербурга бесплатно по вашему требованію.